

**JÄRVILITORAALIN
PIILEVÄNÄYTTEENOTON
MAASTOHAVAINTO-
LOMAKE**

PIILEVIEN KASVUALUSTA:

Kivet

Muu,
mikä? _____

JÄRVI:		PAIKKA:
PVM:	VEDEN LÄMPÖTILA (°C):	KOORDINAATTIJÄRJESTELMÄ: YKJ / muu, mikä? _____
NÄYTTEENOTTAJAT + puh.:		KOORDINAATIT: P: _____ I: _____
VEDEN SAMEUS/TUMMUUS: savisamea / muu samennus / voimakas humus / vähäinen humus / kirkas		
LÄHIALUEEN KUVAUS (esim. pelto, asutus, metsä, tms.; paikkaan vaikuttavat kuormituslähteet ym.):		
PIILEVÄNÄYTTEENOTON YHTEYDESSÄ TEHTY VESINÄYTTEENOTTO: Samalla kertaa: kyllä / ei / toisena ajankohtana, milloin? _____ Näytteenottopaikalta / lähistöltä, mistä? _____ Paikan nimi Hertassa: _____ Koordinaatit Hertassa: _____		
ALUEELTA OTETUT MUUT NÄYTTEET:		
HAVAINTOALUE Kuvaukset alueelta, jolta näytteet otettu!		
HAVAINTOALUEEN KUVAUS (havaintoalueen laajuus, säännöstelty, rannan laatu, uimaranta, veneranta, lintujen oleskelualue ym.):		
RANNAN JYRKKYYS (%):		
NÄYTTEENOTTOSYVYYS (cm):		
RANTAKASVILLISUUDEN JA RAKENTEIDEN VARJOSTUS (0, +, ++, +++):		
POHJAN LAATU JA POHJAKASVILLISUUDEN PEITTÄVYYS (0, +, ++, +++):		
Muta		
Savi, hiesu		
<1,6 mm (hiekk)		
Kivet 1,6 mm–6,4 cm		
Kivet 6,4–25,6 cm		
Kivet >25,6 cm		
Rihmalevät		
Vesisammalet		
Vesikasvit		
PEITTÄVYYS NÄYTTEENOTTOKIVILLÄ (0, +, ++, +++):		
Rihmalevät: _____ Vesisammalet: _____ Org. tai epäorg. aines kivillä: _____		

TARKENNUKSET MAASTOHAVAINTOLOMAKKEEN TÄYTTÄMISEEN:

Jokaiselta kivikkorannalta täytetään oma kaavake!

Piilevien kasvualusta

Standardissa suositellaan ensisijaisesti kiviä ja toissijaisesti muita kovia alustoja. Ympäristöhallinnon perusseurannassa piilevänäytteet otetaan **kiviltä**. Nyrkin kokoisia kiviä kerätään 5 kpl, pienempiä kiviä 8–10 kpl. Karuissa, kirkasvetisissä vesissä kiviä kerätään 8–10 kpl. Kerättävien kivien tulisi olla yläpinnaltaan mahdollisimman paljaita, vailla tiheää rihmaleväpeitettä.

Havaintoalue

Havaintoalueen tulee olla avoimelta kivikkorannalta. Ensisijaisesti näytteet pyritään ottamaan kolmelta eri kivikkorannalta eri puolilta järveä: yksi näyte/kivikkoranta pohjaeläinnäytteenoton yhteydessä. Mikäli järvessä on vain yksi tai kaksi kivikkorantaa, otetaan näiltä yksi näyte/kivikkoranta. Mikäli järvi koostuu useammasta vesimuodostumasta, tulee jokaisesta vesimuodostumasta ottaa vastaavasti omat näytteet.

Näytteenottoalueella näytteenottosyvyyden tulee olla eufoottisessa eli valoisassa vyöhykkeessä. Tämä tulee erityisesti huomioida humusvesissä. Yleensä sopiva näytteenottosyvyys on noin 20–40 cm, mutta esim. voimakkaasti humuksissa vesissä tämä voi olla myös pienempi, mikäli voidaan olla varmoja, että kasvualusta on varmasti ollut veden alla vähintään 6 viikon ajan.

Ympäristöhallinnon seurannassa näytteenotto tehdään edellä mainittujen ehtojen mukaan valitulta paikalta.

Rannan jyrkkyysprosentti

Rannan jyrkkyysprosentti mitataan veden syvyydestä jaettuna etäisyydellä rannasta eli
$$\text{jyrkkyys (\%)} = \text{syvyys/etäisyys rannasta} \times 100.$$

Pohjan laatu ja pohjakasvillisuuden peittävyys (0, +, ++, +++)

Pohjan laatu ja pohjakasvillisuuden peittävyys arvioidaan silmämääräisesti seuraavasti:

+	Vähän (<10 % näytteenottoaikasta)
++	Kohtalaisesti (noin 10–50 % näytteenottoaikasta)
+++	Runsaasti (> 50 % näytteenottoaikasta)